

Investori budú viac nakupovať zlato, keďže je históriou prevereným uchovávateľom hodnôt.

SNÍMKA: DREAMSTIME

Najväčšou chybou je zbaviť sa teraz akcií

ROZHOVOR

Proces investovania by sa nemal prerušovať ani počas najextrémnejších výkyvov aké vidíme dnes, tvrdí analytik J&T Banky Stanislav Pánis.

Akciové trhy zaknihovali v dôsledku koronavírusu za ostatný mesiac masívne straty prevyšujúce 30 percent. Pod tlakom sú aj ďalšie rizikové investície. Čo by mal bežný investor teraz robiť?

Ideálne nič, najmä by nemal začať panikáriť a zbavovať sa aktív, v ktorých má zainvestované. Mal by byť trpezlivý, pokojný a dodržať investičný horizont, ktorý si určil na začiatku investície. A to bez ohľadu na to, že aktuálne trhy padajú, keďže svet stojí na hrane recesie.

Musí byť psychicky náročné svoje peniaze nevybrať.

Áno. No najväčšou chybou bežných investorov je, že počas paniky sa zbavia rizikových akciových investícií za diskontné ceny. Spravidla platí, že trhy predbehajú reálny vývoj ekonomiky a odrazia sa skôr, ako začnú prichádzať prvé pozitívne správy. Bežný investor sa však začne o investície zaujímať až v čase, keď sú ich ceny omnoho vyššie, za aké sa ich predtým zbavoval. Snaha vyhnúť sa stratám ich tak stojí nakoniec viac peňazí, ako keby počas poklesu ostali plne zainvestovaní. Skracovanie investičného horizontu a časovanie trhov teda zvyšuje riziko straty alebo prinajmenšom znižuje potenciálny výnos.

Je aj teraz vhodný čas na investovanie?

Nadnesene povedané, vhodný čas bol včera, ešte vhodnejší predvčerom. S investovaním je totiž ideálne začať čím skôr, pretože tak aj s menším kapitálom možno dosiahnuť vytýčené investičné ciele. Tento proces by sa nemal prerušovať ani počas rôznych turbulencií a výkyvov vrátane najextrémnejších, aké vidíme dnes.

Na trhoch sa z času na čas vyskytnú, no ide o bežnú vlastnosť späť s investovaním. Nakoniec vždy prejdú. Z dlhodobého hľadiska predstavujú takmer bezvýznamnú korekčnú periódu rastového trendu. Platí, že čím dlhší je investičný horizont, tým väčšia je pravdepodobnosť, že peniaze vložené do akcií či do podnikových dlhopisov prinesú kladný výnos, a to aj napriek obdobiam kríz, epidémií či neistôt. Potvrďujú to aj historické štatistiky ostatných desaťročí.

Neoplatilo by sa tomu, kto pravidelne investuje počkať kým trhy klesnú ešte nižšie a potom dokúpiť viac aktív?

Ide o časovanie trhov a to sa spravidla nevypláca. Nikto nemôže s istotou vedieť, či už trhy nedosiahli dno, alebo či neklesnú ešte o ďalších 20 percent. Obrovskou výhodou pravidelného investovania je priemerovanie cien, a teda zmazávanie výkyvov cien akcií, ktoré z dlhodobého hľadiska rastú v dô-

sledku technologického pokroku či demografického vývoja.

Nevidím žiaden racionálny dôvod, prečo by malo prísť k odkladu či posunu nákupov pravidelného investovania. Tomu, kto investuje pravidelne, môže byť v podstate jedno, čo sa deje na trhoch.

Mohli by byť zlato či štátne dlhopisy dobrou voľbou v období poklesu trhov spôsobeného koronavírusom?

Súčasná panika na trhoch dosiahla až také rozmery, že zasiahla paradoxne aj zlato. Investori potrebovali predávať všetky ziskové aktíva, aby mohli pokrývať straty na rizikových investíciách. A zlato sa na to perfektne hodilo, keďže iba nedávno dosahovalo na sedemročné maximá.

Myslím si, že všetky stimuly centrálnych bánk, ktorých efektívnosť klesá, a rôzne fiškálne podporné opatrenia, ktoré zvý-

šia už aj tak vysoké verejné dlhy viacerých vlád, povedú nakoniec k podkopaniu dôvery vo vlády a v centrálné banky. Najmä v situácii, keď vysoké dlhy budú riešiť monetizáciou dlhov, oslabovaním mien či zvyšovaním daní.

Práve to bude príležitosť pre zlato. Investori ho budú viac nakupovať, keďže je históriou prevereným uchovávateľom hodnôt a diverzifikuje investičné portfólio.

Komodita tak môže mať pred sebou vo vzdialenejšej budúcnosti priestor na vyššiu rast, najmä ak zoberieme do úvahy, že mnoho investorov ju vôbec nemá. Je obozretné mať nejakú časť portfólia v zlate.

Výnosy štátnych dlhopisov sú nízke a nereflektujú skutočné riziká, ktoré nesú, najmä v podobe hory dlhov. Aj v dnešných časoch turbulencií ich vnímate ako extrémne predažené aktívum.

Čo by teda mohlo byť bezpečnou alebo aspoň menej rizikovou alternatívou?

V slovenských podmienkach môžu byť zaujímavými bezpečnými prístavmi vybrané korporátne dlhopisy emitentov zo silných skupín z česko-slovenského regiónu s robustnými bilanciami, obchodované na bratislavskej burze. Ponúkajú atraktívny výnos do splatnosti vzhľadom na postupovane riziko a volatilita ich cien je relatívne nízka v porovnaní s globálnymi akciovými trhami. Len limitovane reagujú na externý vývoj a nervozitu okolo koronavírusu, keď ich vlastní pomerne málo inštitucionálnych investorov a väčšinou sú investormi držané do splatnosti.

POISTENIE

Zdravý životný štýl sa odzrkadlí v cene

Podľa Národného centra zdravotníckych informácií ročne na Slovensku pribudne viac ako 34-tisíc onkologických pacientov. Celkové číslo existujúcich pacientov s týmto ochorením v roku 2018 presahovalo 226-tisíc. „V prípade rakoviny je veľmi podstatné začať liečbu čo najskôr. Poistovňa MetLife ako jedna z mála na trhu poisťne kryje diagnózu Karcinómu in situ v rozsahu celého tela. Ide o rakovinu v ranom štádiu, ktorá má jasne ohraničenú štruktúru a zároveň ešte nedošlo k tvorbe metastáz,“ vysvetlila produktová špecialistka MetLife Slovensko Erika Poleková.

Spoločnosť MetLife ponúka aj špeciálne navrhnuté poistenie pre ženy, ktoré kryje riziká špecifické pre ženy. Správne nastavené poistenie poskytuje ženám poistnú ochranu v prípade diagnostikovania najčastejšie sa vyskytujúcich ženských závažných ochorení. Žena sa tak vďaka poistnému krytiu môže sústrediť na to najdôležitejšie, a to na rýchle uzdravenie. Poistenie jej zároveň pomáha vyriešiť otázky, čo s prípadnou práceneschopnosťou, so zabezpečením starostlivosti o deti, zvýšenými výdavkami za lieky a liečbu.

„V prípade poistenia ženských kritických chorôb, poistnou udalosťou sa rozumie diagnostikovanie niektorej z kritických chorôb vrátane rakoviny. Súčasťou poistenia je zároveň rastúca poistná ochrana s vekom poistenej. Poiste-

nie je určené ženám, ktoré sa chcú finančne zabezpečiť pre prípad zložitých životných situácií, ako sú diagnostikovanie závažného ochorenia alebo komplikácie počas tehotenstva,“ vysvetlila Poleková.

Onkologické ochorenia sa spočiatku nemusia prejavovať žiadnymi alebo len zanedbateľnými príznakmi. V prípade takýchto spočiatku bezpríznakových ochorení sa využíva celoplošné, systematické vyhľadávanie najčastejších diagnóz, takzvaný skrining. Hlavnou úlohou onkologického skriningu je odhaliť nádorové ochorenie v skorom štádiu, v ktorom je liečiteľné a vyliečiteľné. Preto sa všeobecne odporúča nepodceňovať prevenciu formou pravidelných prehliadok u lekára, treba dodržiavať aj zdravý životný štýl s vyváženou stravou, so športom a s obmedzením cigariet, čo sa môže odzrkadliť aj na cene poistenia. „Ak sa o seba staráte, nefajčíte a celkovo vediete zdravý životný štýl, tak máte v rámci poisťovne MetLife nárok na veľmi výhodnú cenu,“ dodala Poleková. (RED)

EURÓPA

Deväť krajín požaduje emisiu koronabondov

V Európe rastie tlak na to, aby sa našli nové spôsoby zmiernenia následkov pandémie nového koronavírusu. Deväť krajín eurozóny vyzvalo ďalšie členské krajiny na emisiu takzvaných koronabondov, teda spoločných európskych dlhopisov. Koronabondy sú spornou témou. Odmietajú ich konzervatívni politici v krajinách ako Nemecko, Holandsko a Rakúsko, ktorí sa obávajú rizík spojených so zviazaním ich dlhu s vysoko zadlženými krajinami, ako sú Taliansko, Grécko alebo Portugalsko. Počet nakazených novým koronavírusom v Európe však prudko rastie, v stredu ráno bolo potvrde-

ných v regióne vyše 182 000 prípadov. Reštriktívne opatrenia, ktoré majú zabrániť šíreniu vírusu, spôsobujú rozsiahle finančné a ekonomické škody.

„Dnes si musíme priznať vážnosť situácie a nevyhnutnosť ďalších opatrení na podporu našich ekonomík. Musíme pracovať na spoločnom dlhovom nástroji emitovanom európskou inštitúciou na získanie peňazí na trhu za rovnakých podmienok a k prospechu všetkých členských krajín,“ píše sa v spoločnom liste lídrov Talianska, Francúzska, Belgicka, Grécka, Portugalska, Španielska, Írska, Slovinska a Luxemburska, ktorý mala k dispozícii CNBC. (TASR)

Tomu, kto investuje pravidelne, môže byť v podstate jedno, čo sa deje na trhoch.